

Suvestinė redakcija nuo 2019-03-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20941

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ABIOTINIŲ VEIKSNIŲ, LIGŲ, VABZDŽIŲ IR GYVŪNŲ PADARYTŲ PAŽEIDIMŲ
MIŠKUI APSKAITOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 12 d. Nr. 259-14-V
Kaunas

Vadovaudamasis Miško sanitarinės apsaugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“, 49 punkto, Valstybinės miškų tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. D1-464 „Dėl Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnybos, Miško sanitarinės apsaugos tarnybos, Valstybinės miškotvarkos tarnybos ir Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos reorganizavimo, 19.3 punkto nuostatomis:

1. t v i r t i n u Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui apskaitos tvarkos aprašą;
2. n u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2015 m. sausio 1 d.

Direktorius

Paulius Zolubas

PATVIRTINTA
Valstybinės miškų tarnybos
direktorius
2014 m. gruodžio 12 d.
įsakymu Nr. 259-14-V

ABIOTINIŲ VEIKSNIŲ, LIGŲ, VABZDŽIŲ IR GYVŪNŲ PADARYTŲ PAŽEIDIMŲ MIŠKUI APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų (toliau – Pažeidimai) miškui apskaitos tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato kriterijus Pažeidimams registruoti miškuose bei miško medelynuose, Pažeidimų ploto nustatymą ir tvarką, kuria vadovaujantis registruojami Pažeidimai, padaryti valstybiniuose ir privačiuose miškuose bei miško medelynuose.

II. PAŽEIDIMŲ APSKAITA

2. Pažeidimai registruojami Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnale (toliau – Žurnalas). Žurnalas interaktyvus, jis pildomas naudojant Valstybinės miškų tarnybos pateiktą internetinę nuorodą ir naudotojams priskirtus prisijungimo duomenis.

3. Registruojami naujai kilę arba naujai pastebėti Pažeidimai, kai jų dydis ir (arba) Pažeidimo intensyvumas ne mažesni, negu nurodyta šio tvarkos aprašo, III–V skyriuose:

3.1. abiotinių veiksnių sukelti pažeidimai – nepalankių gamtinių (vėjo, kritulių, sausros, užmirkimo, šalnos, kaitros ir kt.) ir (ar) antropogeninių (taršos, rekreacijos ir kt.) veiksnių, tai yra neorganinių, cheminių ir fizinių veiksnių arba jų visumos, darančios tiesioginį ar netiesioginį poveikį miško augalijai;

3.2. biotinių veiksnių sukelti pažeidimai – skirtingų gyvųjų organizmų tarpusavio sąveikos jiems gyvuojant, darančios tiesioginį ir netiesioginį poveikį miško augalijai:

3.2.1. miško kenkėjų sukelti pažeidimai – organizmų (mikroorganizmų, bestuburių arba stuburinių gyvūnų), kenkiančių miško medžiams, mažinančių jų prieaugį, bloginančių jų kokybę ir darančių nuostolius;

3.2.2. miško ligų sukelti pažeidimai – žalą miškui darančių patologinių procesų, kuriuos sukelia infekcinių ligų sukėlėjai (grybai, virusai, bakterijos, nematodai, aukštesnieji žiediniai augalai ir kt.).

4. Pažeidimai registruojami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pastebėjimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

5. Žurnale taip pat registruojamos visos einamaisiais metais atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės, tarp jų – ir profilaktinės. Miško sanitarinės apsaugos priemonės: biologinės ir cheminės veikliosios medžiagos ir preparatai, skirti miškų apsaugai nuo ligų ir kenkėjų, taip pat kitos priemonės, gerinančios miško sanitarinę būklę (sanitariniai kirtimai, vabzdžiagaudžiai medžiai, vabzdžių gaudyklės, kenkėjus atbaidančios priemonės, aptvėrimai nuo gyvūnų, naudingus gyvūnus gausinančios priemonės ir kt.).

6. Miško sanitarinės apsaugos priemonės registruojamos kas mėnesį, iki kito mėnesio 5 dienos.

7. Už Pažeidimų apskaitą ir registraciją VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose ir prižiūrimuose miškuose atsakingas girininkas ir miško medelyno vadovas. Kituose miškuose už Pažeidimų apskaitą atsakingas miško savininkas, valdytojas ar naudotojas, o už registraciją – Valstybinės miškų tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyriaus darbuotojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

8. Už pranešimą apie Pažeidimus miškuose, išskyrus VI Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomus ir prižiūrimus miškus, atsakingi miško valdytojai ir naudotojai. Pranešimas pateikiamas Valstybinės miškų tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyriaus darbuotojui (pildomas 1 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

9. Pažeidimų apskaitos kontrolė:

9.1. VI Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose ir prižiūrimuose miškuose Pažeidimų registracijos kontrolę vykdo VI Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių administracijos specialistai, atsakingi už miško sanitarinę apsaugą (ar juos pavaduojantys darbuotojai), ar VI Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio vadovo įsakymu paskirtas administracijos darbuotojas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

9.2. kituose miškuose Pažeidimų registracijos kontrolę vykdo Valstybinės miškų tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyriaus patarėjai (ar juos pavaduojantys darbuotojai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

9.3. kontrolė turi užtikrinti savalaikį Pažeidimų registravimą bei duomenų atitikimą medynų ir miško medelynų pažeidimus natūroje bei juose atliktas priemones. Atliekama ne rečiau kaip du kartus metuose: einamųjų metų pirmojo pusmečio duomenų kontrolė – liepos 1-15 dienomis, praėjusių metų duomenų kontrolė – iki kitų metų sausio 15 dienos.

III. KRITERIJAI PAŽEIDIMAMS MIŠKUOSE REGISTRUOTI

10. Pažeistais medžiais laikomi:

10.1. pažeisti abiotinių veiksnių – nudžiūvę (nušalę, nulūžę ir pan.) 25 procentai ir daugiau spyglių, lapų, ūglių, pumpurų, lajos ir kt., išversti, nulaužti medžiai;

10.2. medžiai, pažeisti spyglių, lapų ligų ir spyglius, lapus graužiančių vabzdžių – 25 procentai ir daugiau spyglių ar lapų yra nugraužta, nurudavę, pageltę ar kitaip pakeitę spalvą;

10.3. medžiai, pažeisti vabzdžių liemenų kenkėjų – po žieve yra medžių liemenų pavojingų kenkėjų: gyvų kiaušinėlių, lervų, lėliukių, suaugusių vabzdžių arba šviežių jų veiklos požymių (įsigraužimų, takų ir kt.);

10.4. medžiai, pažeisti kitų vabzdžių (straubliukų, smaliukų, šakniagraužių, blakių, ūgliagraužių ir kt.) ar grybinių ligų – nekrozės, žaizdelės, dėmės ir pan. ant stiebelio, ūglio, pumpuro ar šaknų;

10.5. medžiai, pažeisti gyvūnų – einamaisiais metais netekę viršūninio ar daugiau nei 25 procentai šoninių ūglių, viršūninio pumpuro, yra nulaupyta stiebo žievė – šviežios žaizdos iki brazdo yra daugiau kaip 5 cm pločio arba tokios žaizdos sudaro daugiau kaip 25 procentus (eglės – daugiau kaip 10 procentų) medžio stiebo perimetro.

11. Gaisrai registruojami nepriklausomai nuo pažeidimo laipsnio ir intensyvumo.

12. Šakninės pinties pažeidimai registruojami:

12.1. pušynuose, kai einamaisiais metais nudžiūvę, džiūstantys medžiai užima 0,1 ha ir didesnią plotą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

12.2. eglynuose, kai plynoje kirtavietėje ar jos dalyje (ne mažesnėje nei 0,1 ha) eglių kelmų su centriniu puvinium yra 40 procentų ir daugiau.”

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

13. Spyglius, lapus graužiančių kenkėjų pažeidimai registruojami, kai pažeista 10 procentų ir daugiau visų medžių medyne ar jo dalyje.

14. Žievėgraužio tipografo pažeidimai registruojami, kai pažeisti, šviežiai nudžiūvę, džiūstantys medžiai užima 0,1 ha ir didesnę plotą.”

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

15. Kiti Pažeidimai registruojami:

15.1. esant tolygiam išsidėstymui - kai sklype arba jo dalyje (ne mažesnėje nei 0,1 ha) pažeista 10 procentų ir daugiau visų medžių.”

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

15.2. esant grupiniam išsidėstymui – kai pažeisti medžiai užima 0,1 ha ir didesnę plotą.”

Punkto pakeitimai:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

15.3. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

IV. KRITERIJAI PAŽEIDIMAMS MIŠKO MEDELNUOSE REGISTRUOTI

16. Pažeistais sodmenimis laikomi:

16.1. sodmenys, netekę viršūninio pumpuro ar ūglio;

16.2. abiotinių veiksnių, ligų, kenkėjų ar gyvūnų pažeista 25 procentai ir daugiau spyglių, lapų, stiebo perimetro ar šaknų.

17. Pažeidimai registruojami, kai tos pačios medžių rūšies, amžiaus ir kilmės sodmenų pažeista 10 procentų ir daugiau.

V. ABIOTINIŲ VEIKSNIŲ, LIGŲ, VABZDŽIŲ IR GYVŪNŲ PADARYTŲ PAŽEIDIMŲ MIŠKUI PLOTO NUSTATYMAS

18. Pažeidimo plotu miškuose laikoma:

18.1. kai pažeisti medžiai ar jų grupės išsidėstę tolygiai – visas taksacinio sklypo ar jo dalies plotas, ne mažesnis negu 0,1 ha;

18.2. kai pažeisti medžiai ar jų grupės išsidėstę netolygiai – tik tos sklypo dalys, kuriose yra pažeisti medžiai, jei jos ne mažesnės negu 0,1 ha.

19. Pažeidimo plotu miško medelynuose laikomas 0,001 ha ir didesnis tos pačios medžių rūšies, amžiaus ir kilmės pažeistų sodmenų plotas.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Registruotų pažeidimų ir atliktų priemonių suvestinės (pirmojo pusmečio ir metinės) valstybiniuose miškuose patvirtinamos VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio vadovo, privačiuose miškuose – Valstybinės miškų tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyriaus patarėjų. Suvestinės Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriui pateikiamos per 20 kalendorinių dienų po ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Valstybinėje miškų tarnyboje suvestinės saugomos ne mažiau 10 metų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

21. Asmenys, pažeidę šios Tvarkos aprašo nurodymus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

(fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas)

(fizinio arba juridinio asmens adresas, telefono numeris, el.pašto.adresas)

Valstybinės miškų tarnybos

Miškų ūkio priežiūros skyriaus specialistui

PRANEŠIMAS

20 ____ m. _____ d.

(vieta)

Pranešu, kad miško valdoje, kurios kadastrinis numeris _____, pastebėtas
Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ar gyvūnų padarytas pažeidimas miškui:

Kvartalo Nr. ____

Miško sklype (uose) Nr. _____

Vyraujančio kenkėjo ar ligos pavadinimas: _____

Pažeistas plotas hektarais _____ ha

Pažeistų medžių kiekis procentais: _____ %

Pažeistų medžių kiekis kietmetriais: _____ ktm.

Vidutinis medžių lajų pažeidimo laipsnis procentais: _____ %

Patvirtinu, kad pateikti duomenys yra teisingi.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Papildyta priedu:

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

Pakeitimai:

1.

Valstybinė miškų tarnyba, Įsakymas

Nr. [268-15-V](#), 2015-12-11, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19766

Dėl Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 259-14-V „Dėl abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė miškų tarnyba, Įsakymas

Nr. [45-19-V](#), 2019-01-30, paskelbta TAR 2019-02-04, i. k. 2019-01619

Dėl Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 259-14-V „Dėl Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo